

Korrigert versjon 7. november. Regnefeil på side 22 i opprinnelig dokument der 379 074 tonn og skulle vært 326 710 tonn. Kvoter er derfor beregnet på nytt.

SAK 7/2017

REGULERING AV FISKET ETTER TORSK NORD FOR 62°N I 2018

Fiskeridirektøren har forelagt forslaget til regulering av fisket etter torsk nord for 62°N og kysttorsk i 2018 for Sametinget som ledd i gjennomføringen av konsultasjonsavtalen mellom Sametinget og statlige myndigheter. Sametingets innspill vil bli lagt ved i sin helhet.

1 SAMMENDRAG

Fiskerinæringen må belage seg på lavere kvoter på de fleste fiskeslagene til neste år. Ressurssituasjonen er fremdeles god for fiskebestandene, men toppene er passert for flere av nøkkelbestandene. Det bør få oss til å tenke på hvordan vi bør utvikle fiskerinæringen fremover slik at vi til enhver tid utnytter disponible kvoter og får til en god ressursutnyttelse og verdiskaping i alle ledd både på sjø- og landsiden.

Bestanden av torsk ligger fremdeles på et historisk høyt nivå, men kvotene skal ned på et langtidsgjennomsnitt mot ca. 500 000 til 600 000 tonn årlig fremover, ifølge havforskerne. Dette innebærer bortimot en halvering av torskekvotene fra 2013 og 2014. På 47. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon fastsatte partene torskekvoten til 775 000 tonn for 2018, en reduksjon i kvoten på 13 % sammenlignet med inneværende år. Fiskeridirektøren oppfordrer fiskerinæringen til å få til en god utnyttelse og verdiskaping av alle hvitfiskartene i 2018 nå som torskekvoten reduseres.

Fiskeridirektøren viser til at mest mulig stabilitet og forutsigbarhet i fiskerireguleringene er en vesentlig forutsetning for at næringsaktørene skal kunne tilpasse seg best mulig til de biologiske og markedsmessige endringene som til enhver tid må påregnes.

Nærings- og fiskeridepartementet har bestilt en evaluering av ferskfiskordningen og ordningen med levendelagring i fisket etter torsk, og evalueringen er utført av Nofima. Fiskeridirektøren legger opp til en diskusjon av ordningene på bakgrunn av rapporten fra Nofima.

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at det skal innføres en distriktskvoteordning fra og med 2018. Formålet med ordningen er å bidra til bedre råstofftilførsel utenom hovedsesongen i kommunene Gamvik og Lebesby. Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvordan en slik ordning bør utformes på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Nærings- og fiskeridepartementet og Sametinget har utarbeidet en rapport med sikte på å finne en mer målrettet reguleringsmodell for kystfiskekvoten og en eventuell justering av virkeområdet for denne. På bakgrunn av rapporten, har Nærings- og fiskeridepartementet sendt ut en skriftlig høring om regulering av kystfiskekvoten for 2018 med frist 30. november. Fiskeridirektøren foreslår derfor ingen reguleringsmodell i forbindelse med kystfiskekvoten for 2018 til reguleringsmøtet.

Fiskeridirektøren legger opp til en videreføring av avsetningen på 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfiske. Avsetningen skal dekke både registrert og uregistrert fangst i fritids- og turistfiske. Fiskeridirektøren legger til grunn at ordningen med kvotebonus for levendelagring av torsk skal videreføres og foreslår å avsette 4 000 tonn til kvotebonus for levendelagring også i 2018. Avsetningen til kystfiskekvoten på 3 000 tonn videreføres. Fiskeridirektøren foreslår videre å avsette 500 tonn torsk til innblanding i loddefisket, 5 262 tonn til rekrutteringsordningen og 3 000 tonn til en distriktskvoteordning. Behovet for avsetning til forsknings- og forvaltningsformål i 2018 er ikke kjent, og fastsettes endelig rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger er det beste estimatet for avsetning i 2018.

Fiskebåt har anmodet om at begrensningen i å bruke snurrevad ved fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N for konvensjonelle havfiskefartøy med lasterom over 500 m³ oppheves. Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvorvidt det bør åpnes for denne redskapsfleksibiliteten i 2018.

Fiskeridirektøren anbefaler å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Havfiskeflåten foreslås gitt fartøykvoter uten overregulering. Fiskeridirektøren viser til at det har vært mer ro og forutsigbarhet i lukket gruppes fiske etter torsk i inneværende år og mener en fartøykvoteregulering med lav overregulering er best egnet til å motvirke kappfiske. Fiskeridirektøren foreslår vesentlig lavere kvotenivå i åpen gruppe for å dempe fiskepresset som har vært de siste årene.

For øvrig innebærer reguleringsforslaget i det vesentlige en videreføring av årets opplegg.

Fiskeridirektøren ønsker at reguleringsmøtet blant annet skal diskutere:

- Størrelse på avsetninger
- Regulering av ferskfiskordningen
- Regulering av bonusordning med levendelagring
- Gjennomføring av en distriktskvoteordning
- Overregulering i lukket gruppe
- Overregulering i åpen gruppe
- Redskapsfleksibilitet for konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren ser behovet for forenkling, men erkjenner at det er mange næringspolitiske hensyn som må vektlegges ved regulering av torskefisket. Fiskeridirektøren ønsker synspunkt på om og eventuelt hvordan man skulle grepet an en forenklingsprosess.

2 GENERELT OM TORSK

2.1 FISKET I 2016

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, kvoter justert for kvotefleksibilitet, oppfisket kvantum og førstehåndsverdi fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter torsk nord for 62°N i 2016. Vi ser at det ved årsskiftet gjenstod ca. 2 000 tonn torsk, og det vil si ca. 0,5 %. Gjenstående kvantum overføres til 2017, jf. kapittel 2.2.2 for mer detaljer om overføringer av kvoter fra 2016 til 2017. Førstehåndsverdien utgjorde ca. 6,3 milliarder kroner.

Tabell 1: Kvoter, fangst og førstehåndsverdi år 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Forskrifts- kvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	132 928	134 651	133 087	1 564	98,8 %	2 287 573
Gruppekvote torske-trål	132 178	133 901	131 992	1 909	98,6 %	2 268 577
Avsetning seitrål	750	750	1 095	-345	146,0 %	18 996
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	269 883	262 890	263 284	-394	100,1 %	3 923 762
Lukket gruppe ¹ :	209 662	202 583	201 099	1 484	99,3 %	2 866 879
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>53 216</i>	<i>46 984</i>	<i>47 227</i>	<i>-243</i>	<i>100,5 %</i>	<i>687 030</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>51 118</i>	<i>49 961</i>	<i>49 540</i>	<i>421</i>	<i>99,2 %</i>	<i>759 022</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 812</i>	<i>55 579</i>	<i>51 864</i>	<i>3 715</i>	<i>93,3 %</i>	<i>849 205</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>35 316</i>	<i>34 747</i>	<i>35 757</i>	<i>-1 010</i>	<i>102,9 %</i>	<i>571 622</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>17 200</i>	<i>15 312</i>	<i>16 711</i>	<i>-1 399</i>	<i>109,1 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	34 572	34 434	33 577	857	97,5 %	637 955
Åpen gruppe:	25 649	25 873	28 608	-2 735	110,6 %	418 928
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>23 549</i>	<i>23 773</i>	<i>26 922</i>	<i>-3 149</i>	<i>113,2 %</i>	<i>418 928</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>2 100</i>	<i>2 100</i>	<i>1 686</i>	<i>414</i>	<i>80,3 %</i>	
Bonus levende lagring	4 000	4 000	3 694	306	92,4 %	49 173
Forskning og undervisning	707	707	488	219	69,0 %	7 354
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	15 882
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	2 599	401	86,6 %	
Annet⁴						44
Totalt	417 518	412 248	410 152	2 096	99,5 %	6 283 788

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 9. september 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 176 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen ble tatt

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

Tabell 2 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen i 2016 fordelt på fartøygrupper.

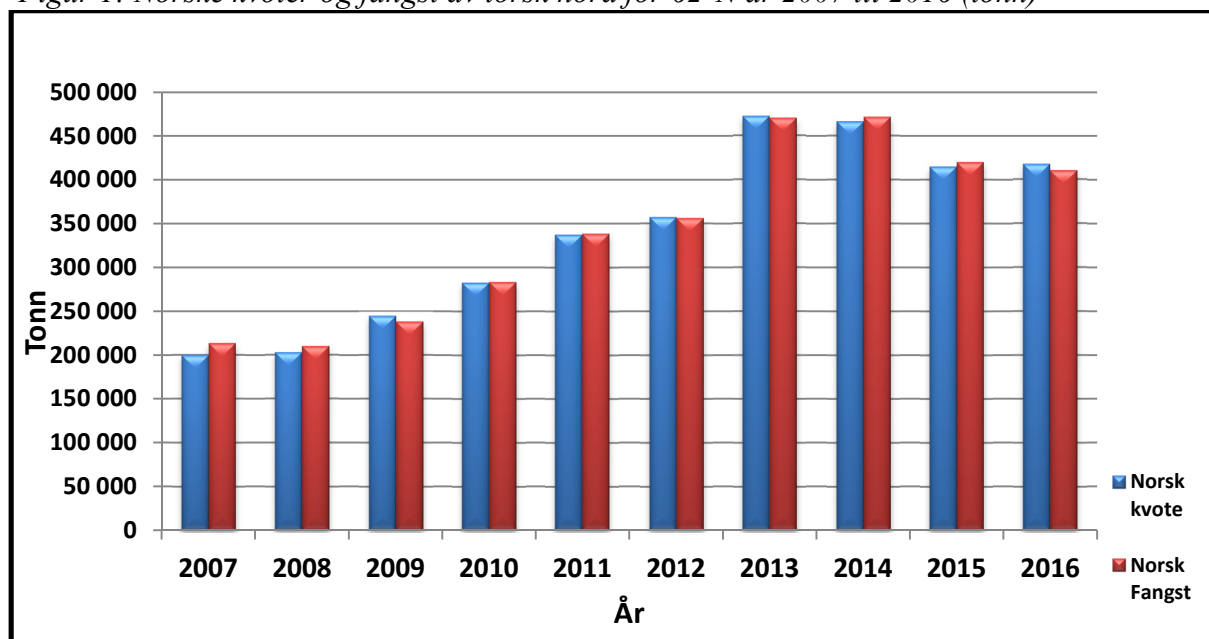
Tabell 2: Estimert fangst i kystfiskeflåten innenfor ferskfiskordningen i 2016 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	3 493
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	4 185
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	6 461
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	2 572
Lukket gruppe:	16 711
Åpen gruppe:	1 686
Totalt	18 397

Kilde: Norges Råfisklag

Figur 1 viser norsk totalkvote og fangst av torsk nord for 62°N i årene 2007 til 2016. Kvotene er ikke justert for kvotefleksibilitet.

Figur 1: Norske kvoter og fangst av torsk nord for 62°N år 2007 til 2016 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 9. september 2017

2.2 KVOTER OG FANGST I 2017

2.2.1 Kvoter i 2017

Norge og Russland ble enige om en totalkvote på 911 000 tonn, inkludert 21 000 tonn «murmanskorsk» og 21 000 tonn kystorsk. Av totalkvoten er 123 954 tonn avsatt til tredjeland, og det resterende er delt likt mellom Norge og Russland. Etter en overføring på 6 000 tonn fra Russland til Norge er fordelingen som følger:

Tabell 3: Kvotesituasjonen for 2017 (tonn)

Land	Kvote
Norge	399 523
Russland	387 523
Tredjeland	123 954
Sum	911 000

Det ble allerede ved årsskiftet tilbakeført 12 488 tonn torsk fra kvote avsatt til tredjeland til nasjonal kvote. Den nasjonale kvoten på torsk utgjør nå 412 011 tonn.

Av den norske kvoten er 687 tonn disponert til forskning- og forvaltningsformål. Det er dessuten avsatt 7 000 tonn til ungdomsfiskeordningen og rekreasjonsfiske, 3 000 tonn til kystfiskekvoten, 4 000 tonn til kvotebonus for levende lagring av torsk og 4 020 tonn i forbindelse med rekrutteringsordningen. Den resterende kvoten på 393 304 tonn er fordelt etter den vedtatte «trålstigen» med 129 790 tonn (33 %) til trålere og 263 514 tonn (67 %) til fartøy som fisker med konvensjonelle redskaper.

Tabell 4 viser kvotefordeling på de ulike gruppene i 2017:

Tabell 4: Gruppekvoter i 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Kvoter
Torsketrål	129 040
Seitrål	750
Sum trål	129 790
Konvensjonelle havfiskefartøy	33 756
Lukket gruppe	187 514
Åpen gruppe	22 944
Avsetning til ferskfiskordning	19 300
Sum konvensjonelle redskaper	263 514

2.2.2 Kvotefleksibilitet

Avtalen med Russland gir Norge adgang til å overføre inntil 10 % av torskekvoten angitt i vedlegg 3 i protokollen fra Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon. Det vi si at kvotefleksibiliteten også omfatter kystorsk og murmanskorsk, men at det ikke er

overføringsadgang for kvoter avsatt til forskning og tredjeland. Dette innebærer at Norge har adgang til å overføre maksimalt 39 424 tonn torsk fra 2016. Det sto igjen 2 096 tonn av totalkvoten ved årsskiftet, og kvantumet overføres til norsk totalkvote for 2017. 2 569 tonn blir overført innenfor de enkelte reguleringsgruppene (netto), og 473 tonn går til fratrukk fra gruppekvote etter etablerte fordelingsnøkler.

For mer detaljer rundt overføringene fra 2016 på total- og gruppekvote nivå se vedlagt notat *Kvotefleksibilitetsordningen i fisket etter torsk & hyse – kvoteoverføringer fra 2016 til 2017*.

I reguleringen av fisket etter torsk er 2017-kvotene justert som følger:

Tabell 5: Forskriftskvoter, overføringer og justerte kvoter år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter 2017	Overføringer på gruppenivå	Overføringer på totalkvotenivå	Justerte kvoter 2017
Trål totalt:	129 790	1 564	-156	131 198
Gruppekvote torske-trål	129 040	1 564	-156	130 448
Avsetning seitrål	750			750
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	267 534	1 005	-317	268 222
Lukket gruppe:	208 734	2 883	-246	211 371
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>53 480</i>	<i>-243</i>	<i>-68</i>	<i>53 169</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 191</i>	<i>421</i>	<i>-65</i>	<i>52 547</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>51 454</i>	<i>3 715</i>	<i>-68</i>	<i>55 101</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>34 409</i>	<i>-1 010</i>	<i>-45</i>	<i>33 354</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe</i>	<i>17 200</i>			<i>17 200</i>
Konvensjonelle havfiskefartøy:	33 756	857	-41	34 572
Åpen gruppe:	25 044	-2 735	-30	22 279
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>22 944</i>	<i>-2 735</i>	<i>-30</i>	<i>20 179</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe</i>	<i>2 100</i>			<i>2 100</i>
Bonus levende lagring	4 000			4 000
Forskning og forvaltning	687			687
Rekreasjons- og ungdomsfiske	7 000			7 000
Kystfiskekvoten	3 000			3 000
Totalt	412 011	2 569	-473	414 107

Justert totalkvote eller gruppekvote fremgår ikke av forskrift, men kvotene på fartøynivå endres i henhold til justerte gruppekvote 2016. For at næring og forvaltning skal være i stand å følge utviklingen i fisket, fremgår det av Fiskeridirektoratets ukestatistikk hva som er de reelle total- og gruppekvote (justerte gruppekvote).

2.2.3 Status i fisket i 2017

Tabell 6 gir en oversikt over forskriftskvoter, justerte kvoter, fangst og førstehandsverdi av torsk nord for 62°N i 2017. Førstehandsverdien hittil i år utgjør ca. 5,6 milliarder kroner. Omtrent 87 % av den justerte kvoten er oppfisket pr. 31. oktober, og det betyr at det gjenstår ca. 55 000 tonn. På tilsvarende tidspunkt i fjor var omtrent 85 % av den justerte kvoten oppfisket, og det vil si at det gjensto ca. 62 000 tonn. Det forventes at årets justerte totalkvote blir oppfisket.

Tabell 6: Kvoter, fangst og førstehandsverdi år 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Forskriftskvoter	Justerte kvoter	Fangst	Rest	Utnyttelse (%)	Verdi (1.000 kr)
Trål totalt:	129 790	131 198	95 528	35 670	72,8 %	1 550 512
Gruppekvote torsketrål	129 040	130 448	94 946	35 502	72,8 %	1 540 864
Avsetning seitrål	750	750	582	168	77,6 %	9 648
Konvensjonelle fartøygrupper totalt:	267 534	268 222	249 352	18 870	93,0 %	3 983 636
Lukket gruppe ¹ :	208 734	211 371	199 431	11 940	94,4 %	3 078 205
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	<i>53 480</i>	<i>53 169</i>	<i>47 890</i>	<i>5 279</i>	<i>90,1 %</i>	<i>752 423</i>
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>52 191</i>	<i>52 547</i>	<i>50 557</i>	<i>1 990</i>	<i>96,2 %</i>	<i>828 089</i>
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>51 454</i>	<i>55 101</i>	<i>54 044</i>	<i>1 057</i>	<i>98,1 %</i>	<i>911 686</i>
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	<i>34 409</i>	<i>33 354</i>	<i>34 641</i>	<i>-1 287</i>	<i>103,9 %</i>	<i>586 007</i>
<i>Ferskfiskordning lukket gruppe²</i>	<i>17 200</i>	<i>17 200</i>	<i>12 299</i>	<i>4 901</i>	<i>71,5 %</i>	
Konvensjonelle havfiskefartøy	33 756	34 572	23 656	10 916	68,4 %	466 338
Åpen gruppe:	25 044	22 279	26 265	-3 986	117,9 %	439 093
<i>Fartøy åpen gruppe</i>	<i>22 944</i>	<i>20 179</i>	<i>25 145</i>	<i>-4 966</i>	<i>124,6 %</i>	<i>439 093</i>
<i>Ferskfiskordning åpen gruppe²</i>	<i>2 100</i>	<i>2 100</i>	<i>1 120</i>	<i>980</i>	<i>53,3 %</i>	
Bonus levende lagring	4 000	4 000	3 296	704	82,4 %	41 635
Forskning og undervisning	687	687	416	271	60,6 %	6 416
Rekreasjons- og ungdomsfiske³	7 000	7 000	7 000		100,0 %	16 957
Kystfiskekvoten²	3 000	3 000	3 509	-509	117,0 %	
Annet⁴			362	-362		
Totalt	412 011	414 107	359 463	54 644	86,8 %	5 599 156

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet og tall fra Norges Råfisklag pr. 31. oktober 2017

¹ Fangst føres på hjemmelslengde til fartøy som lander fangsten og tar ikke hensyn til leiefartøyordningen

² Ved fiske innenfor ferskfiskordningen og kystfiskekvoten spesifiseres det ikke verditall på de ulike ordningene, men verdien oppgis som aggregerte tallstørrelser innenfor åpen og lukket gruppe totalt for alle kvoteordninger

³ Registrert ungdoms- og rekreasjonsfiske utgjør 1 176 tonn, men det legges til grunn at hele avsetningen tas

⁴ Fangst som ikke kan plasseres på gyldige fiskeritillatelser

For havfiskeflåten (trålere og konvensjonelle havfiskefartøy) gjenstår pr. nå ca. 47 000 tonn mot ca. 48 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i 2016. For hele kystgruppen (åpen og lukket

gruppe) gjenstår ca. 8 000 tonn pr. 31. oktober, mens det gjensto ca. 13 000 tonn på tilsvarende tidspunkt i fjor.

Det er også i år avsatt 4 000 tonn til en ordning med kvotebonus for fartøy som leverer levende lagret torsk, og levende lagret torsk kvoteavskrives med 50 % på fartøyets kvote. Hittil er det landet 5 683 tonn torsk gjennom denne ordningen (fartøy i lukket gruppe), og 17 fartøy har deltatt i ordningen. Dette gir en kvotebonus på 3 296 tonn, hvorav 908 tonn fremdeles står i merd og belastes bonusordningen fullt ut frem til det skrives sluttseddel.

En nærmere redegjørelse av utviklingen i fisket i de ulike fartøygruppene blir gjort i kapittel 2.3.

2.3 ERFARINGER FRA REGULERINGENE I 2017

2.3.1 Trålgruppen

Etter avsetning til seitrålerne tilsvarende 750 tonn torsk, er torskestrålernes gruppekvote på 129 040 tonn torsk. Gruppekvoten justert for kvoteoverføring fra 2016 er på 130 448 tonn.

Torskestrålernes gruppekvote av torsk er fordelt som fartøykvoter uten overregulering. Fartøy med kvotefaktor 1,0 kan fiske og lande innenfor en fartøykvote på inntil 1 480 tonn torsk. Det er fisket ca. 95 000 tonn i denne fartøygruppen pr. 31. oktober, og det betyr at ca. 36 000 tonn (27 %) av justert kvote gjenstår. På samme tid i fjor gjensto ca. 35 000 tonn, og det vil si 26 % av justert kvote. Det forventes at gruppekvoten blir oppfisket.

Seitrålerne har en avsetning på 750 tonn torsk til dekning av bifangst. Det er fisket 582 tonn på avsetningen hittil i år.

Fartøy med seitråltillatelse kan ha bifangst inntil 15 % torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og landet fangst. På grunn av problemer med innblanding av torsk er bifangstprosenten satt til 30 % i perioden 1. januar til 31. mai.

2.3.2 Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap

Reguleringsopplegget for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap i 2017 har vært tredelt: Konvensjonelle havfiskefartøy, lukket og åpen gruppe. Kvoten til fartøy som fisker med konvensjonelle redskap er på totalt 267 534 tonn i 2017. Gruppekvote justert for kvotefleksibilitet er på 268 222 tonn. I tillegg til fartøykvoter og maksimalkvoter har reguleringsgruppene fisket på diverse avsetninger som ferskfiskordning, bonus levende lagring og kystfiskekvote. Nedenfor følger en gjennomgang av de enkelte reguleringsgruppene.

2.3.2.1 Konvensjonelle havfiskefartøy

Det er avsatt 33 756 tonn til denne fartøygruppen, noe som utgjør 12,81 % av kvoten til den konvensjonelle flåten. Gruppekvote justert for kvoteoverføring er på 34 572 tonn. Fisket er regulert med fartøykvoter og eventuell bifangst må dekkes innenfor fartøykvotene.

Kvotteenheten er satt til 374 tonn, og det vil si at et fartøy med kvotefaktor 1,0 har fartøykvote på 374 tonn. Kvotene for denne fartøygruppen er satt uten overregulering.

Pr. 31. oktober har konvensjonelle havfiskefartøy landet ca. 24 000 tonn, og det gjenstår dermed ca. 11 000 tonn (32 %) av den justerte gruppekvote. På samme tid i fjor gjensto ca. 13 000 tonn, og det vil si 38 % av justert kvote. Det forventes at gruppekvote blir oppfisket.

2.3.2.2 Lukket gruppe

Fartøy i lukket gruppe med mindre enn 500 m³ lasteromsvolum har i 2017 en samlet gruppekvote på 208 734 tonn. Gruppekvote justert for kvoteoverføringer er på til sammen 211 371 tonn. Fartøyene er innplassert i Finnmarksmodellen etter hjemmelslengde.

Av gruppekvote er det avsatt 17 200 tonn torsk for fartøy i lukket gruppe til en ferskfiskordning. Ferskfiskordningen har som formål å stimulere til fiske etter hyse, sei og andre arter i ellers rolige perioder, særlig om høsten. I tillegg er det en målsetting å få kystflåten til å lande torsk etter at det tradisjonelle vinter- og vårfisket er avsluttet. Avsetningen er forbeholdt fartøy som leverer all fangst fersk, og ordningen innebærer at kystfiskefartøy med lasteromskapasitet under 500³ som fisker med konvensjonelle redskaper får et kvotetillegg på torsk. Kvote tillegget gis uavhengig av om fartøyet har torskekvote igjen, og tillegget kan også gis i tilfeller med rene torskefangster bokført delvis på egen kvote og delvis på ferskfiskordningen. Det er videre et vilkår at torskefangsten leveres fersk som rund eller sløyd torsk og registreres med tilhørende produkttilstand og konserveringsmåte på landings- og sluttseddel. Fra og med 1. mai var kvotetillegget 20 % av hele ferske fangster på ukebasis, og kvotetillegget ble økt til 30 % fra 26. juni og til 50 % fra 2. oktober.

Tabell 7 viser estimert fangst av torsk innenfor ferskfiskordningen i 2017 fordelt på fartøygrupper.

Tabell 7: Estimert fangst i kystfiskeflåten innenfor ferskfiskordningen i 2017 (tonn)

Fartøygrupper	Fangst ferskfiskordning
<i>Fartøy under 11 meter hjemmelslengde</i>	2 368
<i>Fartøy 11 - 14,9 meter hjemmelslengde</i>	3 053
<i>Fartøy 15 - 20,9 meter hjemmelslengde</i>	4 224
<i>Fartøy 21 - 27,9 meter hjemmelslengde</i>	2 654
Lukket gruppe:	12 299
Åpen gruppe:	1 120
Totalt	13 419

Kilde: Norges Råfisklag pr. 30. oktober 2017

Tabell 8 viser antall deltakeradganger (aktive og passive) for fartøy i lukket gruppe med lasteromsvolum under 500 m³ ved årets begynnelse og pr. 23. oktober 2017, fordelt etter fartøyenes hjemmelslengde og største lengde.

Tabell 8: Antall deltakeradganger i lukket gruppe fordelt på hjemmelslengde og største lengde pr. 1. januar og pr. 23. oktober 2017

Antall deltakeradganger 1. januar 2017					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	949	212	13	6	1 180
11 - 14,9 m	35	296	26	25	382
15 - 20,9 m	2	13	71	64	150
21 - 27,9 m		1	3	63	67
Totalt	986	522	113	158	1 779
Antall deltakeradganger 23. oktober 2017					
	Største lengde				
Hjemmelslengde	Under 11 m	11 - 14,9 m	15 - 20,9 m	Over 21 m	Totalt
Under 11 m	928	233	12	4	1 177
11 - 14,9 m	30	279	28	25	362
15 - 20,9 m	1	15	56	66	138
21 - 27,9 m		1	4	59	64
Totalt	959	528	100	154	1 741

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23. oktober 2017

Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at det med virkning fra 2017 skulle innføres en ny reguleringsmodell i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde slik at fartøy med største lengde over 11 meter fikk en mindre andel av overreguleringen i fartøygruppen. Tabell 9 gir en oversikt over overreguleringen for fartøy i lukket gruppe i 2017. Alle fartøygruppene ble regulert med fartøykvoter (garantert kvantum) fra årets begynnelse for å skape ro og forutsigbarhet i fisket. Fiskerinæringen har gitt tilbakemelding om at reguleringsmodellen med garanterte kvoter (fartøykvoter) under 11 meter hjemmelslengde med noe overregulering har vært vellykket sammenlignet med maksimalkvotereguleringen i 2015 og 2016.

Tabell 9: Overregulering i lukket gruppes fiske etter torsk nord for 62°N i 2017

Hjemmelslengde	Største lengde	1. januar– 20. april	21. april – 22. oktober	23. oktober – dags dato
Under 11 m	Under 11 m	26 %	26 %	26 %
	11 – 12,9 m	13 %	13 %	13 %
	13 – 14,9 m	6,5 %	6,5 %	6,5 %
	Over 15 m	0 %	0 %	0 %
11 - 14,9 m	Under 11 m	Fartøykvoter uten overregulering	Fartøykvoter uten overregulering	Fartøykvoter uten overregulering
	Over 11 m		25 %*	
15 - 20,9 m	Under 11 m		12,5 %*	
	Over 11 m		Fartøykvoter uten overregulering	
21 - 27,9 m	Under 11 m			
	Over 11 m			

*Maksimalkvoter. Øvrig overregulering er gitt som fartøykvoter

Gruppekvoteene er beregnet på grunnlag av fartøysammensetningen ved årsskiftet. Utskiftninger som skjer i løpet av året vil derfor ikke medføre at gruppekvoteene endres, men vil kunne påvirke graden av overregulering i de enkelte reguleringsgruppene.

Pr. 31. oktober har lukket gruppe samlet landet ca. 200 000 tonn torsk, og av dette utgjør fiske innenfor ferskfiskordningen ca. 13 000 tonn. Det vil si at det gjenstår ca. 12 000 tonn i lukket gruppe. Til sammenligning var det landet ca. 207 000 tonn og ca. 189 000 tonn på tilsvarende tidspunkt henholdsvis i 2015 og 2016.

Fartøy i lukket gruppe med hjemmelslengde under 11 meter er regulert med garanterte fartøykvoter med overregulering, og overreguleringen går fram av tabell 9. Det gjenstår ca. 5 300 tonn av den justerte gruppekvoteen i lukket gruppe for fartøy under 11 meter hjemmelslengde. Fartøygruppen fisker fremdeles på fartøykvotene i kombinasjon med ferskfiskordningen. Det vil stå igjen en del av gruppekvoteen ved årets slutt, men dette kvantumet kan overføres neste kvoteår som fartøykvoter slik at hele fartøygruppen kan ta del i restkvantumet.

Fartøy på og over 11 og under 15 meter hjemmelslengde har ca. 2 000 tonn igjen av årets justerte gruppekvote, og eventuelt restkvantum her overføres til 2018.

I fartøygruppen på og over 15 og under 21 meter hjemmelslengde gjenstår ca. 1 100 tonn. I samråd med fiskerinæringen ble det gitt en kvoteøkning (maksimalkvotetillegg) for denne fartøygruppen for å legge til rette for at årets gruppekvote kunne tas med virkning fra 21. april. Fisket innenfor maksimalkvotetillegget ble stoppet 23. oktober. Det ble innførte adgang til bifangst av torsk på inntil 15 prosent i de enkelte fangster og ved landing for fartøy i fartøygruppen som ikke deltar i ferskfiskordningen fra 2. november. Dette for å legge til rette for at fartøy som fryser fangstene kan utnytte kvotene på andre hvitfiskarter bedre. Bifangsten vil gå til fratrekk fra fartøygruppens gruppekvote av torsk.

Fiskeridirektoratet har i samarbeid med Norges Råfisklag studert kvoteutnyttelsen og forsøkt å finne ut hvorfor den er uventet lav for fartøy mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde. De aller fleste deltakeradgangene er aktive. Vi kommer ikke i mål med noe enkel forklaring da «kvotebildet» er temmelig uoversiktlig. Flere fartøy i denne gruppen fisker på flere kvotesett i løpet av året. Det er utstrakt bruk av leiefartøy, også fra andre hjemmelslengdegrupper, samt en del dispensasjoner fra kvoteutnyttelsesparagrafen som følge av nybyggsordning. Fartøyene som fisker på to kvotesett, starter gjerne fisket på det andre kvotesettet etter hovedsesongen i mai og da slår ferskfiskordningen inn. Fartøyene får dermed ikke 100 % kvoteutnyttelse som følge av høy ferskfiskprosent om høsten. I 2016 fisket fartøygruppen 39 % av ferskfiskordningen i lukket gruppe, mens andelen er på 34 % hittil i år.

I fartøygruppen på og over 21 meter hjemmelslengde er gruppekvoten overfisket med ca. 1 300 tonn.

2.3.2.3 Lukket gruppe – samfiske

Samfiske innebærer at et fartøy kan fiske hele eller deler av kvoten av torsk, hyse og sei som er tildelt et annet fartøy. Det andre fartøyet har ikke adgang til å drive fiske så lenge samfisket pågår.

Pr. 22. oktober 2016 er 246 samfiskelag påmeldt (492 fartøy).

I likhet med tidligere år kan hvert fartøy kun drive samfiske med ett annet fartøy i 2016. Dersom et fartøy som deltar i et samfiskelag blir skiftet ut, kan det nye fartøyet imidlertid gå inn i samfiskelaget. Dersom fartøy A som deltar i et samfiskelag der samfisket er påbegynt selges og ikke blir erstattet, kan fartøy B i samfiskelaget ikke finne seg et nytt fartøy å samfiske med.

Når det aktive fartøyet i samfiskelaget har største lengde over 11 meter, har også det passive fartøyet kvote med redusert overregulering som om det er over 11 meter. Redusert overregulering for det passive fartøyet kvote gjelder fra oppstart av samfisket og ut kvoteåret. Dette gjelder også etter at samfisket er avsluttet. Den nye reguleringsmodellen har redusert noe av problemstillingen med at store fartøy fisker overreguleringen til mindre fartøy, da overreguleringen trappes ned med fartøyet største lengde, jf. tabell 9.

2.3.2.4 Åpen gruppe

Åpen gruppe har 10,9 % av de konvensjonelle kystfiskefartøyene sin kvoteandel. Årets gruppekvote utgjør 25 044 tonn. Justert for kvoteoverføringer er gruppekvoten på 22 279 tonn torsk, herav er det avsatt 2 100 tonn til fiske innenfor ferskfiskordningen. Jf. beskrivelse av ferskfiskordning i lukket gruppe punkt 2.3.2.2.

Fartøy i åpen gruppe har pr. 31. oktober fisket ca. 26 000 tonn, og den justerte gruppekvoten er overfisket med ca. 4 000 tonn (inklusive ferskfiskordningen). Fartøy i åpen gruppe ble fra årets start regulert med maksimalkvoter med garantert kvantum i bunn. Fisket ble stoppet på maksimalkvotetillegg 31. mars, og fisket har etter den tid fortsatt innenfor garanterte kvoter, ferskfiskordning og kystfiskekvote.

Tabell 10 viser garanterte kvoter i åpen gruppe.

Tabell 10: Kvoter i åpen gruppe 2017 (tonn)

Fartøylengde	Maksimalkvoter*	Garanterte kvoter
Under 8 m	18	14
8 – 9,99 m	25	20
Over 10 m	29	22

*Fisket på maksimumkvotene ble stoppet 31. mars

Eiere av fartøy i åpen gruppe i Finnmark, Nord-Troms og øvrige kommuner som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning, kan fiske innenfor kystfiskekvoten. Kystfiskekvoten ble i år gitt som et tillegg på 16 tonn fra årets start i tillegg til de ordinære kvotene i åpen gruppe som fremgår av tabell 10. I samråd med Sametinget besluttet Fiskeridirektoratet å øke kvotetillegget til 26 tonn 21. april i år for å legge til rette for at avsetningen på 3 000 tonn kunne tas. Kvotetillegget ble gitt som maksimumkvote. Fiskeridirektoratet stoppet fisket på maksimumkvotetillegget 8. mai da avsetningen var beregnet oppfisket. Det er pr. 31. oktober fisket ca. 3 500 tonn innenfor kystfiskekvoten.

Det har vært mye uro knyttet reguleringen av fisket i åpen gruppe i år, som følge av høy kvoteutnyttelse og noe høyere deltakelse de siste år. Fiskeridirektorat viser til utvidet gjennomgang av diverse statistikk i åpen gruppe i vårens reguleringsmøte, der det ble varslet at reguleringene for 2018 må justeres for å få ned fiskepresset. Det er i tillegg sendt ut forslag til endringer i deltakerreguleringen med formål om å redusere deltakelsen noe.

Fiskeridirektoratet inviterte til et møte med fiskerinæringen 8. oktober i år vedrørende reguleringen i åpen gruppe. Fiskeridirektoratet presenterte diverse statistikk om fisket i åpen gruppe de siste 16 årene. Her kom det frem at det ikke har vært noen påtagelig vekst i antall fartøy i åpen gruppe. Siden tusenårsskiftet har faktisk antall fartøy gått ned. Gjennomsnittsfangsten pr. fartøy har imidlertid økt mer enn økningen i totalkvoten/gruppekvoten. Videre ble det vist at det ikke er stor tilstrømning av fiskere fra lukket til åpen gruppe, slik det er gitt uttrykk for i media. Virkningen av slike overganger reduseres også av at det går fiskere andre veien, fra åpen til lukket gruppe. Videre er fisket innenfor maksimumkvotene stoppet de fleste år siden 2011 tidlig på våren.

Presentasjonen som ble gitt i møtet finnes på Fiskeridirektoratets hjemmesider:

<http://www.fiskeridir.no/Yrkesfiske/Nyheter/2017/1017/Maa-forvente-endringer-i-reguleringen-av-aapen-gruppe>

3 RAMMEVILKÅR FOR REGULERING AV FISKET I 2018

3.1 BESTANDSITUASJONEN

ICES (*The International Council for the Exploration of the Sea*) anser bestanden for å bli høstet bærekraftig og å ha full reproduksjonsevne. Gytebestanden har vært over $MSYB_{trigger}$ (*Tiltaksgrense for maksimalt langtidsutbytte*) siden 2002. Gytebestanden nådde toppnivået i 2013 og har avtatt noe de siste årene. Fiskedødsraten (F) har blitt redusert fra godt over F_{lim} (*Kritisk fiskedødsrate*) i 1997 til under F_{MSY} (*Fiskedødsrate for maksimalt langtidsutbyttesiden*) i 2008. I de siste årene har fiskedødsraten trolig ligget under F_{MSY} . Det har ikke vært høy rekruttering etter årsklassene 2004 og 2005.

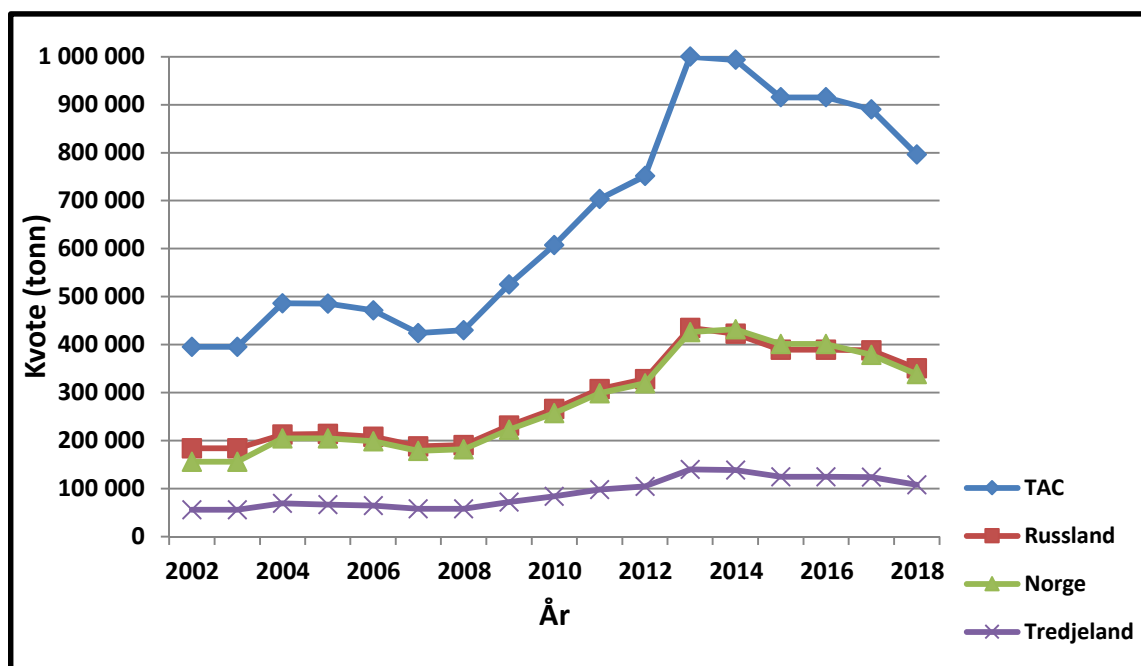
ICES anbefaler en kvote på 712 000 tonn i 2018. Kvoterådet for 2018 er avgrensa av klausulen i forvaltningsplanen om maksimalt 20 % kvoteendring fra år til år. Uten denne klausulen hadde kvoterådet blitt 701 000 tonn. Bestandsmodellen er endret fra i fjor. Dette har ført til en merkbar oppjustering av årsklassene 2007 og tidligere, mens mengden yngre torsk er nedjustert.

3.2 KVOTESITUASJONEN I 2018 – FORDELING AV DEN NORSKE KVOTEN

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon vedtok i 2016 en ny forvaltningsregel der fiskedødeligheten økes når gytebestanden er høy. Partene fastsatte en TAC for nordøst-arktisk torsk på 775 000 tonn for 2018, en reduksjon i kvoten på 13 % sammenlignet med inneværende år. På bakgrunn av det stabile kvotenivået som har vært i perioden 2013 til 2017, ble partene enige om en gradvis implementering av stabilitetselementet i den nye forvaltningsregelen som ble vedtatt i 2016. I tillegg kommer 21 000 tonn norsk kysttorsk, og det avsettes 107 682 tonn torsk til tredjeland. De resterende 688 318 tonn deles likt mellom Norge og Russland.

Figur 2 viser utviklingen i TAC og kvoter av torsk nord for 62°N i årene 2002 til 2018.

Figur 2: TAC og kvoter til Norge, Russland og tredjeland av torsk nord for 62°N (eksklusive norsk kysttorsk) i årene 2002 til 2018

Etter en overføring på 6 000 tonn til Norge fra Russland blir fordelingen av torskekvoten i 2018 som følger:

Tabell 11: Kvotesituasjonen for 2018 (tonn)

Land	Kvote i tonn
Norge	350 159
Russland	338 159
Tredjeland	107 682
Sum	796 000

Av dette kan inntil 14 000 tonn, 7 000 tonn til Russland og 7 000 tonn til Norge, disponeres til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeridirektøren viser til pågående prosess med utlysning av forskningskvoter for 2018. Størrelsene på kvanta som avsettes til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter i 2018 er først kjent når endelig forskrift fastsettes rett før årsskiftet. Fiskeridirektøren legger derfor til grunn at inneværende års avsetninger til formålene nevnt ovenfor, er det beste estimatet for avsetninger i 2018. Avsetningenes størrelse utgjør en svært liten andel av totalkvotene i de enkelte fiskeriene og har derfor ingen betydning for forslaget til regulering. I de fiskerier hvor det er innført kvotefleksibilitet mellom kvoteår, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrukk dersom avsetningene er for lave.

I 2017 er det avsatt 687 tonn torsk nord for 62°N til undervisningsordningen, forskningsformål og lærlingkvoter, og regneeksempelet i forslaget til reguleringer for 2018

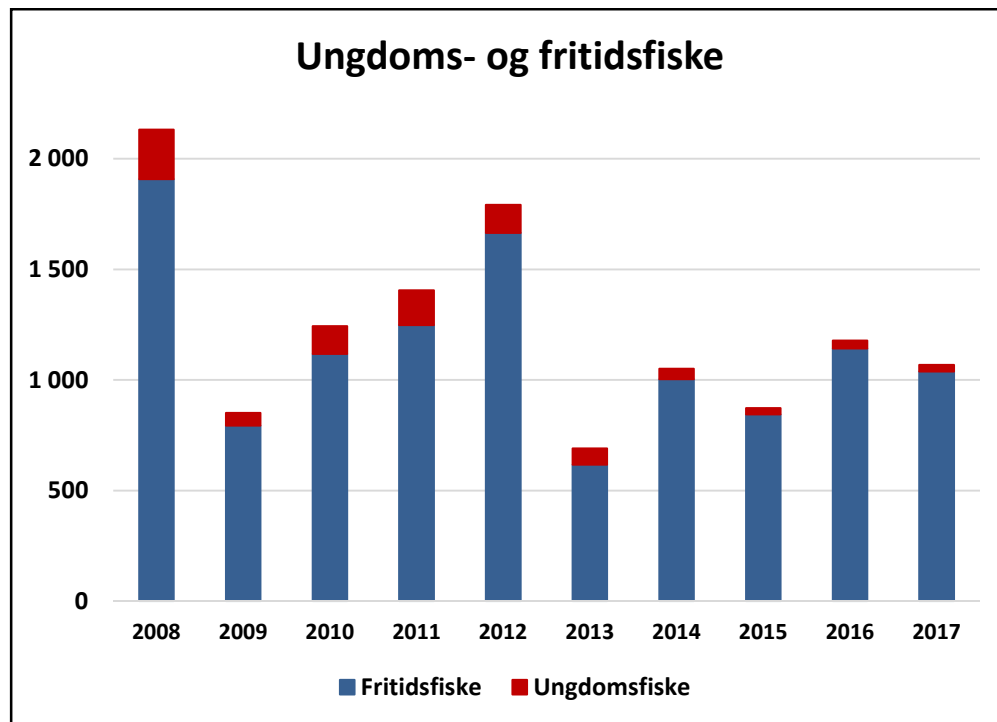
legger dette kvantumet til grunn. Disponibel kvote norsk kvote blir dermed 398 836 tonn i 2018.

3.2.1 Avsetning til ungdoms- og rekreasjonsfisket (turist- og fritidsfiske)

I årene 2010 til 2017 ble det avsatt 7 000 tonn til dekning av både registrert og uregistrert fangst fra ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningene ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Figur 3 viser omsatt fritidsfangst og fangst fra ungdomsfiskeordningen de siste årene. Samlet omsatt fangst fra fritids- og ungdomsfiske var vesentlig lavere i 2009 og 2013 sammenlignet med de andre årene som følge av vanskelig markedssituasjon. I gjennomsnitt har det blitt omsatt om lag 1 300 tonn pr. år gjennom disse ordningene de siste 10 årene.

Figur 3: Omsatt fangst av torsk i fritids- og ungdomsfisket i perioden 2008 til 2017 (tonn)

Kilde: Landings- og sluttseddelregisteret i Fiskeridirektoratet pr. 23 oktober 2018

Havforskningsinstituttet har kartlagt den kommersielle delen av turistfisket og har estimert at uttaket av torsk nord for 62°N utgjør om lag 1 500 tonn årlig. I tillegg kommer uregistrert fangst fra fritidsfiske og turistfiske som ikke går gjennom kommersielle turistfiskeanlegg, og her har vi foreløpig ingen gode estimat på ressursuttak. Det er rimelig å legge til grunn at hele avsetningen på 7 000 tonn tas.

Vi forventer at torsken blir like tilgjengelig for fangst i kystnære strøk i 2018 som inneværende år, og Fiskeridirektøren ønsker å følge prinsippet om at *all* fangst skal avregnes totalkvote.

Fiskeridirektøren foreslår at det også i 2018 avsettes 7 000 tonn torsk til ungdoms- og rekreasjonsfiske, og at avsetningen blir gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektoratet har mottatt innspill fra Norges Fritids- og Småfiskerforbund der de ber om at fritidsfiskere får anledning til å omsette 3 tonn torsk årlig, mot 2 tonn i dag. De sier videre at det er mulig å ta hensyn til kysttorskvernet ved å styre fisket inn mot perioden når innsiget av skrei foregår. De foreslår at fritidsfiskere skal få fiske 3 tonn torsk for omsetning i perioden 1. januar til 30. april, mens fritidsfiskere fra 1. mai og ut kalenderåret kan fiske 2 tonn for omsetning. Fiskere som til og med 30. april har omsatt 2 tonn eller mer har brukt opp omsetningskvoten sin for gjeldende kalenderår.

Fiskeridirektoratet viser til at fritidsfiskere kan fiske for omsetning innenfor en grense på kr. 50 000,- pr. år. Det forventes at førstehåndsprisen på torsk øker fremover. Pris på over 20 kr. pr. kg., vil gi en fritidsfisker som omsetter 2 tonn torsk opp mot kr. 50 000,- i årlig inntekt på torsken alene. Fiskeridirektøren oppfordrer alle som driver fiske inklusive fritidsfiskere til å utnytte potensialet for verdiskaping ved å orientere seg mot de andre hvitfiskartene, og kan på den bakgrunn ikke støtte innspillet fra Norges Fritids- og Småfiskerforbund.

Fiskeridirektørene anbefaler å videreføre ordningen med inntil 2 tonn torsk årlig for omsetning i fritidsfisket.

3.2.2 Avsetning til kvotebonus for levendelagring av torsk

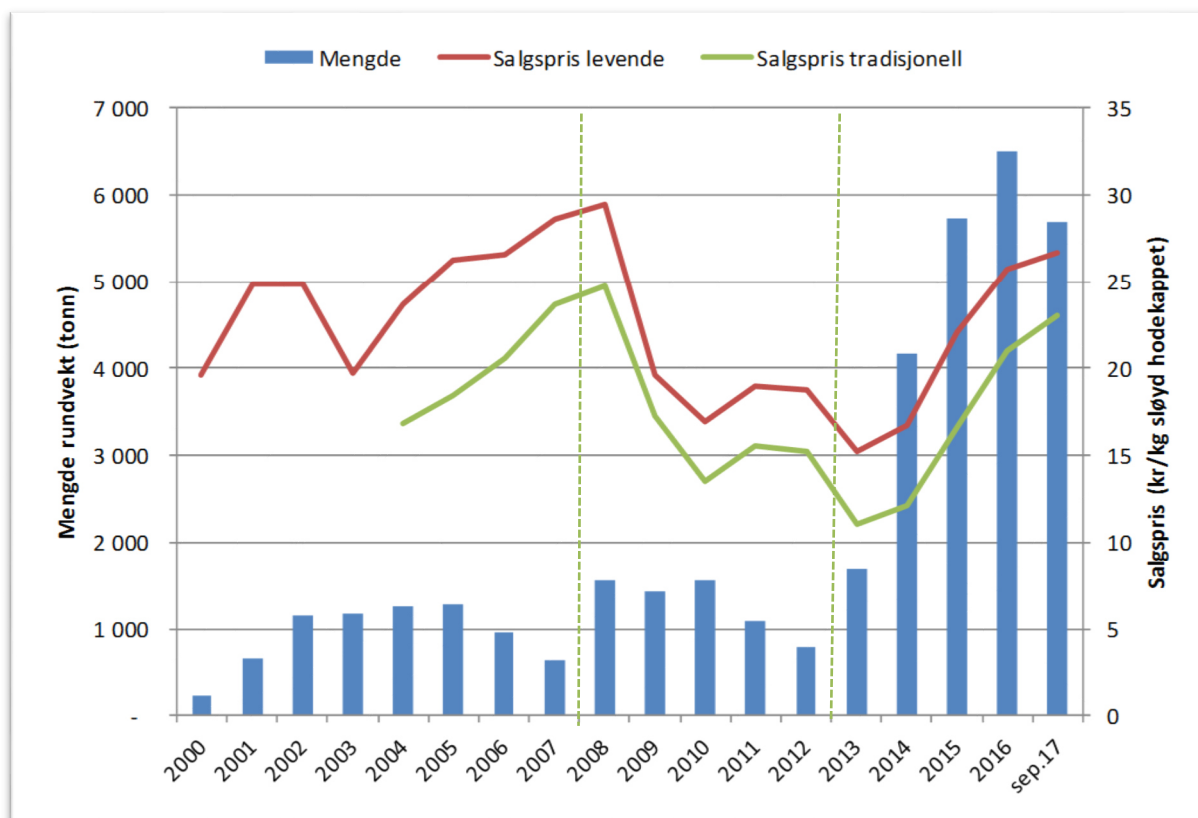
I 2017 ble det avsatt 4 000 tonn til kvotemessig dekning av kvotebonus ved levendelagring. Kvotebonusen utløses ved at fartøyets kvotebelastning for levendelagret torsk settes til 50 % av kvantumet på sluttseddelen. Resten av kvantumet belastes avsetningen.

Nofima har i 2017, på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet, evaluert ordningen med levendelagring av torsk. Rapporten fra denne evalueringen ble ferdigstilt 1. november og kan leses på følgende link:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/evaluering-av-ferskfiskordningen/id2577636/>

Figuren nedenfor viser mengden levendelagret torsk i årene 2000 til 2017. Vi ser at mengden levendelagret torsk øker mye etter bonuselementet på 20 % fra 2008 og ikke minst med 50 % fra 2013.

Figur 4: Mengde levendelagret torsk (tonn) og salgpris i årene 2000 til 2017

Kilde: Nofima, basert på data fra Fiskeridirektoratet og Norges Råfisklag

I rapporten konkluderes det med at ordningen med levendelagring av torsk bidrar til å forskyve leveranse av fersk torsk fra hovedsesongen på våren, til juni og juli, og at bonuselementet spiller en viktig rolle i dette. Aktørene som er intervjuet til undersøkelsen, både fra fartøy- og landindustrien, understreker at man ennå ikke har kommet på et nivå der aktiviteten er selv bærende. De mener det derfor er nødvendig med stabilitet og forutsigbarhet i ordningen. Slik vil det skapes tillit til at et utviklings- og investeringsarbeid i ordningen skal kunne betale seg. En for rask fjerning eller begrensning av bonuselementet vil svekke ordningen på slikt vis at den vil bli mindre benyttet, eller ikke benyttet i det hele tatt. Næringen har gitt uttrykk for at man ikke er klare til å «stå på egne ben» med levendelagring ennå, men behøver 3 – 5 år med videreføring av bonuselementet for å løse tekniske og praktiske utfordringer ved ordningen.

Rapporten peker på enkelte utfordringer for levendelagringen. For det første at Mattilsynet tidvis kan synes å være strenge når de vurderer tillatelser til å etablere lagringsmerder. Til dette foreslår informantene og Nofima at det gjøres en gjennomgang av hvilke vurderinger som skal gjøres ved tildeling. Videre er det pekt på utfordringer med å finne hensiktsmessig fôr til torsken som lagres. Her foregår et utprøvningsarbeid i næringen, med lovende foreløpige resultater. Dette vil kunne representere et betydelig fremskritt og bedre mulighetene for langtidslagring betraktelig.

Rapporten viser at ordningen med levendelagring av torsk bidrar betydelig til markedet for fersk fisk i juni og juli. For å sikre en best mulig etablering av ordningen, er det behov for at bonuselementet videreføres en tid til.

For å øke målrettingen av dette virkemiddelet slik at levendelagret torsk omsettes utenom hovedsesong, vil Fiskeridirektoratet vurdere om kvotebonusen kan varieres gjennom kvoteåret. For å stimulere til levendelagring utenom hovedsesongen, kan man tenke seg en differensiert bonusordning der fartøy oppnår for eksempel 30 % kvotebonus i perioden 1. januar til 30. april og 50 % kvotebonus fra 1. mai og ut året. Fiskeridirektoratet mener også det bør vurderes om det bør stilles vilkår om lagring i merd over et lengre tidsrom enn i dag. I gjeldende regulering må torsk stå minimum en uke i merd for utløse kvotebonus. Videre vil det kunne være aktuelt å redusere bonuselementet over tid, for eksempel slik at 50 % kvotebonus videreføres til og med 2021, men deretter trappes gradvis ned.

Fiskeridirektøren foreslår at det settes av 4 000 tonn til dekning av kvotebonus ved levendelagring i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Fiskeridirektøren ber om innspill fra reguleringsmøtet på en differensiering av kvotebonusen ved levendelagring.

Fiskeridirektøren anbefaler å utvide kravet til lagringstid for å oppnå kvotebonus, og ber reguleringsmøtet diskutere hvor lenge torsk bør stå i merd for å utløse kvotebonus.

Fiskeridirektøren foreslår videre at bonuselementet ved levendelagring trappes ned fra 2021 og fases ut etter den tid.

Levendelagring av torsk forlenger tiden mellom høstingsoperasjon og tidspunktet hvor fangsten føres på land. Dette er en utfordring i kontrollsammenheng ettersom en rekke faktorer kan medføre usikkerhet i det endelig registrerte ressursuttaket. Derfor er det behov for et regelverk som gir tilstrekkelige kontrollpunkter gjennom den aktivitetsskjeden som levendelagring av fisk innebærer. Fiskeridirektoratet gjennomførte derfor en høring hvor det ble foreslått regler om ressurs- og kvoteregistrering ved levendelagring av villfanget fisk. Høringen ble sendt ut i oktober 2015. Etter gjennomgang av høringsinnspill og møte med næringen ble forslag til endrede krav til rapportering ved levendelagring av torsk oversendt Nærings- og fiskeridepartementet 17. mars 2017. Forslaget innebærer at det innføres en egen melding om levendelagring i det elektroniske rapporteringssystemet (ERS), at tidspunktet for ressursregistrering og kvoteavregning mot fiskende fartøy skjer på bakgrunn av seddel utfylt og signert ved førstegangs landing til akklimatiseringsmerd, samt forenklet krav til antall sedler som skal skrives. Nærings- og fiskeridepartementet har ikke tatt stilling til forslagene.

3.2.3 Kystfiskekvoten

I 2017 er det satt av 3 000 tonn til kystfiskekvoten. Kvantumet er tildelt fartøy som fisker i åpen gruppe i Finnmark og Nord-Troms, samt øvrige kommuner i Troms og Nordland som er omfattet av det geografiske virkeområdet til Sametingets søkerbaserte tilskuddsordning. Årets regulering er en videreføring fra tidligere års regulering. Det er fisket ca. 500 tonn mer enn avsatt kvantum innenfor kystfiskekvoten pr. 30. oktober. Tabell 12 viser fangst, restkvoter og

antall fartøy som har deltatt i fisket innenfor kystfiskekvoten i årene 2011 til 2017. Vi ser at kvoteutnyttelse og deltakelse har økt kraftig de to siste årene.

Tabell 12: Fangst, restkvoter og antall fartøy som har deltatt i fisket innenfor kystfiskekvoten i årene 2011 til 2017 (tonn)

År	Avsetning	Fangst	Restkvote	Restkvote	Antall fartøy
2011	3 000	281	2 719	91 %	124
2012	3 000	744	2 256	75 %	209
2013	3 000	178	2 822	94 %	84
2014	3 000	708	2 292	76 %	170
2015	3 000	560	2 440	81 %	59
2016	3 000	2 597	403	13 %	200
2017*	3 000	3 504	-504	- 17 %	263

Kilde: Norges Råfisklag

* Pr. 30. oktober 2017

Nærings- og fiskeridepartementet og Sametinget ble i desember 2015 enige om et samarbeid med sikte på å finne en mer målrettet reguleringsmodell for kystfiskekvoten. På bakgrunn av dette ble det utarbeidet en rapport som nå er sendt på skriftlig høring. I rapporten er det foreslått å utvide virkeområdet for kystfiskekvoten og å innføre en ny reguleringsmodell. Frist for å sende høringssvar er satt til 30. november 2017, jf. pressemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---anvendelse-av-kystfiskekvoten-i-torskefisket-nord-for-62-n/id2576060/>

Fiskeridirektoratet kan ikke komme med konkrete anbefalinger til ny, målrettet reguleringsmodell eller virkeområde for 2018 på høstens reguleringsmøte. Vi har gjort oss kjent med innholdet i rapporten og finner det rimelig å legge til grunn at avsetningen til kystfiskekvoten skal videreføres på samme nivå som i perioden 2011 til 2017.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn til kystfiskekvoten i 2018, og foreslår at dette avsettes for deling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.4 Rekrutteringskvoter

Fiskeridirektoratet viser til at Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at rekrutteringskvotene med virkning fra 2017 skulle belastes alle fartøygrupper i det enkelte fiskeri. Kvantumet som «tas fra toppen» korresponderer til fartøyenes garanterte kvoter.

Kvantum i tilknytning til rekrutteringskvotene overføres til lukket gruppe før fordeling av kvoter på fartøynivå, og fartøy med rekrutteringskvote reguleres ellers helt likt med fartøy i lukket gruppe.

Tabell 13 viser sum kvotefaktorer for rekrutteringskvoter fordelt på hjemmelslengdegrupper i fisket etter torsk nord for 62°N pr. 23. oktober 2018.

Tabell 13: Kvotefaktorer og garantert kvoter (tonn) i tilknytning til rekrutteringskvotene fordelt på hjemmelslengdegruppe pr. 1. november 2017

Hjemmelslengde	Sum kvotefaktorer rekrutteringskvoter	Kvoteenhet	Garanterte kvoter
Under 11 m	86,4743	25,7872	2 230
11 - 14,9 m	143,8544	21,0756	3 032
Totalt	230,3287		5 262

For å ta høyde for fiske på rekrutteringskvoter, foreslår fiskeridirektøren at det settes av 5 262 tonn før fordeling på fartøygrupper.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 5 262 tonn i tilknytning til rekrutteringskvotene i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.5 Innblanding av torsk i loddefisket

For første gang siden 2015 besluttet Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon å åpne for et kommersielt loddefiske i 2018. TAC lodde ble fastsatt til 205 000 tonn for 2018.

I 2015 ble det satt av 500 tonn torsk til innblanding av torsk i loddefisket, og estimert innblanding av torsk utgjorde 370 tonn. Ettersom loddekvoten er høyere i 2018, foreslår Fiskeridirektøren å avsette 500 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2018. Dersom det skulle vise seg at behovet for avsetning blir høyere eller lavere, vil ubenyttede andeler på avsetningene påplusses neste års totalkvote og motsatt gå til fratrukk dersom avsetningene er for lave.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 500 tonn til innblanding av torsk i loddefisket i 2018, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

3.2.6 Distriktskvote

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at det skal innføres en distriktskvoteordning fra og med 2018. Det skal avsettes 3 000 tonn torsk pr. år som skal tas fra totalkvoten («toppen»). Formålet med ordningen er å bidra til bedre råstofftilførsel utenom hovedsesongen i kommunene Gamvik og Lebesby. Det er varslet at ordningen skal vare i to år i denne omgang.

Fiskeridirektøren foreslår å avsette 3 000 tonn til en distriktskvoteordning, og foreslår at dette avsettes før fordeling på trål og konvensjonelle redskap.

Departementet har bedt reguleringsmøtet drøfte detaljer rundt ordningen, og det legges opp til en diskusjon under avsnitt 5.5.

3.2.7 Fordeling mellom trål og konvensjonelle redskap

Som grunnlag for fordeling av den norske kvoten av torsk, ble følgende stige vedtatt på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2001 og anbefalt videreført på Norges Fiskarlags Landsmøte i 2007:

- ved en norsk totalkvote på mindre enn 130 000 tonn får konvensjonelle redskaper 72 % av totalkvoten, mens trålerne får 28 %
- ved en norsk totalkvote på 130 000 tonn og høyere utvikles gruppenes prosentandeler lineært til ved en norsk totalkvote på inntil 330 000 tonn, og fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trål
- ved en norsk kvote på 330 000 tonn og høyere fordeles gruppenes andeler tilsvarende som ved 330 000 tonn, med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne

I vedtaket er det lagt til grunn at kvoten av norsk kysttorsk skal inngå i beregningsgrunnlaget for fordelingen mellom konvensjonelle fartøy og trål. Den norske kvoten blir 326 710 tonn etter avsetning til ulike formål. Dette betyr at kvoten skal fordeles med 67 % til konvensjonelle redskaper og 33 % til trålerne.

Fiskeridirektøren foreslår at man for 2018 følger Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 om fordelingen av den norske kvoten. Dette innebærer at konvensjonelle redskaper får 67 % og trål 33 %. Dette betyr 218 896 tonn til konvensjonelle redskaper og 107 814 tonn til trål.

4 REGULERING AV DELTAKELSEN I FISKET I 2018

4.1 TRÅLGRUPPEN

Fiskeridirektøren legger til grunn at gjeldende vilkår for konsesjon videreføres i 2018, noe som innebærer at fartøyene må ha konsesjonspliktig torsketråltillatelse eller seitråltillatelse for å delta.

4.2 FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Det forventes at deltakervilkår i fisket etter torsk, hyse og sei for fartøy som fisker med konvensjonelle redskap nord for 62°N i all hovedsak videreføres i 2018.

5 REGULERINGSFORSLAG FOR 2018

5.1 KVOTEFLEKSIBILITET MELLOM KVOTEÅR I TORSKEFISKERIENE

Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon innførte ordningen med kvotefleksibilitet mellom kvoteår i fisket etter torsk fra og med 2015. Kvotefleksibiliteten gjelder norsk totalkvote. Fiskeridirektoratet viser til at kvotefleksibiliteten i fisket etter torsk samtidig ble innført på gruppekvote nivå i den nasjonale reguleringen.

Fiskeridirektøren mener at det kan være hensiktsmessig å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i flere fartøygrupper i fremtiden. Fiskeridirektøren viser til arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister og fraråder en slik reguleringsmodell i torskefiskeriene før arbeidet med det nye kvoteregisteret er ferdigstilt i Fiskeridirektoratet. Arbeidet med utvikling av nytt kvoteregister er krevende, og det har vært nødvendig å starte med fiskeri uten så stor kompleksitet som torskefiskeriene. I 2017 har det vært arbeidet med pelagisk fiskeri. Fiskeridirektoratet og fiskesalgslagene er ikke i stand til å innføre kvotefleksibilitet på fartøynivå i torskefiskeriene med virkning fra 2018. Fiskeridirektøren anbefaler derfor å videreføre ordningen med kvotefleksibilitet på gruppenivå også i 2018.

Fiskeridirektøren foreslår at ethvert kvantum fisket ut over vedkommende fartøygruppes gruppekvote, skal gå til fratrett på fartøygruppens gruppekvote det påfølgende år. Dersom overfisket skyldes Fiskeridirektoratets refordeling av kvoter mellom fartøygrupper for å legge til rette for at norsk totalkvote kan tas, skal belastningen av gruppekvoten det påfølgende kvoteåret ikke overstige 10 prosent av den gruppekvoten som er overfisket. Denne begrensningen gjelder bare så langt det for øvrig er dekning innenfor totalkvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøygruppene kan overføre inntil 10 % av gruppekvoten til det påfølgende år. Dersom det gjenstår mer enn 10 % av en fartøygruppes kvote, skal den overskytende kvoten refordelles til alle fartøygrupper etter etablerte fordelingsnøkler det påfølgende år.

I den videre saksfremstillingen legges det til grunn prognoser på hvor mye det kan forventes at de enkelte fartøygruppene kan overføre mellom 2017 og 2018, og det fastsettes foreløpige kvoteenheter ved årsskiftet. Endelige kvoteenheter fastsettes når fangststatistikken ansees for komplett i januar/februar 2018.

5.2 FERSKFISKORDNING

Nærings- og fiskeridepartementet har bestilt en evaluering av ferskfiskordningen, og evalueringen er utført av Nofima. Rapporten kan lastes ned på følgende link:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/evaluering-av-ferskfiskordningen/id2577636/>

Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet vurdere endringer i neste års reguleringsopplegg av ferskfiskordningen basert på Nofimas evaluering av ordningen.

Det er politisk besluttet at fangster av torsk skal flyttes fra hovedsesong. Ferskfiskordningen har som målsetting å stimulere fiskeflåten til ferske leveranser av råstoff til landindustrien i ellers rolige perioder i andre halvår. Ferskfiskordningen skal også stimulere til økt uttak av de andre hvitfiskartene, blant annet hyse og sei. Dette skal bidra til økt samlet verdiskaping i sjømatnæringen.

I rapporten fra Nofima kommer det frem at ferskfiskordningen er et målrettet virkemiddel for å stimulere til ferske fangster utenom hovedsesongen for torskefisket, men bare hvis oppstart settes etter 1. mai. Store deler av landindustrien rapporterer at de er fornøyd med ferskfiskordningen slik reguleringen er i dag. Rapporten konkluderer også med at ferskfiskordningen bidrar til økt aktivitet i Øst-Finnmark om høsten. Nofima mener det er umulig å si noe om hvorvidt ferskfiskordningen gir økt samlet netto verdiskaping. Av rapporten fremgår det at innretningen på ferskfiskordningen gir en insentivstruktur som kan bidra til redusert ressurskriminalitet ved å begrense ulovlig utkast av fisk.

Nofima trekker frem økt beskatning av kysttorsk som en av ulempene ved å stimulere til fiske av torsk og annen hvitfisk etter mai måned. Den politiske målsettingen om å strekke torskesesongen står i kontrast til ønsket om å verne kysttorskbestanden.

En annen ulempe med ferskfiskordningen som trekkes frem i rapporten, er at ordningen kan medføre kvalitetsutfordringer og da spesielt med tanke på bulkført rund hyse, tatt med snurrevad ved Bjørnøya. Det fiskeriet skapte stor, negativ oppmerksomhet sommeren 2016. Denne problemstillingen har vært mindre aktuell i 2017, blant annet på grunn av det var mindre hyse ved Bjørnøya i år. Norges Råfisklag og Mattilsynet har også gjennomført hyppigere kontroller av kvaliteten på hysa i dette fiskeriet. I tillegg har vi fått tilbakemelding om at enkelte fiskekjøpere har henstilt båter om ikke å fiske mer enn et døgn for så å bruke et døgn på tur til land for levering av fisk.

Nofima stiller spørsmål om hvorvidt beregningsgrunnlaget for ferskfiskbonusen bør endres. Fangst av arter som for eksempel skater og blåsteinbit bidrar ikke til aktivitet i landindustrien da disse artene går rett til oppmaling. Det har også gått rykter om at for eksempel fangst av skate, danner grunnlag for beregning av ferskfiskbonus.

Basert på Nofimas evaluering av ferskfiskordningen og behovet for stabile rammevilkår for fiskerinæringen, anbefaler Fiskeridirektoratet at ordningen videreføres i 2018 på samme nivå og i all hovedsak med samme vilkår som i inneværende år. Ettersom gruppekvoter fordeles etter etablerte fordelingsnøkler, legges det til grunn at avsetninger til ferskfiskordningen avsettes fra de respektive gruppekvoter.

Fiskeridirektøren foreslår at nivået på ferskfiskordningen for ferskleveranse av torsk inneværende år videreføres i 2018, samt at gjeldene vilkår videreføres.

Størrelsen på avsetningene til ferskfiskordningen i åpen og lukket gruppe fremgår av tabell 14.

Tabell 14: Avsatt kvantum ferskfiskordningen (tonn)

Ferskfiskordningen	Avsetning
Ferskfiskordning lukket gruppe	17 200
Ferskfiskordning åpen gruppe	2 100
Totalt	19 300

Fiskeridirektøren foreslår at ferskfiskordningen starter opp med en tillatt torskeandel på 20 % på ukesbasis fra og med 7. mai 2018.

Fiskeridirektøren foreslår videre at torskeandelen økes til 30 % på ukesbasis fra og med 25. juni 2018 med adgang til å justere den etter behov utover høsten.

Fiskeridirektoratet ser behovet for å presisere beregningsgrunnlaget for torsketillegget ved ferskfiskordningen. Fangster av andre arter, for eksempel skate, kan ikke danne for beregning av ferskfiskbonus flere ganger. Hvis ikke grunnlaget leveres samtidig med torsketillegget, skal dette rapporteres i melding om havneanløp (POR) og melding om havneavgang (DEP), jf. at det skal angis hva som er om bord og hva som landes eller er igjen om bord. Tilsvarende skal fartøy omfattet av rapportering av Kystfiskeappen i landingsmeldingen angi hva som er om bord og hva som skal landes.

5.3 FORSLAG TIL REGULERING AV TRÅLGRUPPEN

Trålernes gruppekvote av torsk vil utgjøre 107 814 tonn i 2018 etter forslaget i punkt 3.2.5.

Fiskeridirektøren foreslår at det fortsatt avsettes 750 tonn torsk til seitrålerne.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at seitrålerne kan ha inntil 15 % bifangst av torsk og hyse regnet i rund vekt av fangst om bord til enhver tid og av landet fangst. I perioden 1. januar til 31. mai er tillatt bifangst inntil 30 %.

Avsetningen til seitrålerne innebærer at torsketralernes andel av gruppekvotene i 2018 blir 107 064 tonn torsk.

Torsketrålere har tradisjonelt ikke hatt problemer med å ta gruppekvote av torsk, og fiskeridirektøren foreslår derfor at fartøyskvotene fordeles uten overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at trålerne utnytter gruppekvote i 2017, og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Pr. 24. oktober 2017 er det 87,9265 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 35 fartøy. Fartøyskvoter på 1 218 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at torsketrålere reguleres med fartøyskvoter og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøyskvote på 1 218 tonn torsk.

5.4 FORSLAG TIL REGULERING AV FARTØY SOM FISKER MED KONVENSJONELLE REDSKAP

Fartøy som fisker med konvensjonelle redskap får en torsk kvote på 218 896 tonn i 2018 etter forslaget i punkt 3.2.5.

5.4.1 Forslag til regulering av konvensjonelle havfiskefartøy

Fiskeridirektøren foreslår å følge Norges Fiskarlags landsmøtevedtak 7/01 og 6/07 hvor det foreslås at andelen av den konvensjonelle gruppekvote for konvensjonelle havfiskefartøy settes til 12,81 %, det vil si 28 041 tonn.

Erfaring tilsier at alle fartøy utnytter sine fartøyskvoter, og det er således ikke behov for å legge inn overregulering. Fartøyene har dessuten anledning til å gjøre bruk av slumpfiskordningen, noe som ytterligere reduserer behovet for overregulering. Det legges til grunn at konvensjonelle havfiskefartøy utnytter gruppekvote i 2017 og at det dermed ikke er noe kvantum som skal overføres til 2018.

Pr. 24. oktober 2017 er det 92,1576 kvotefaktorer i Konesjons- og deltakerregisteret fordelt på 22 fartøy. Fartøyskvoter på 304 tonn torsk pr. kvotefaktor innebærer ingen overregulering.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket for konvensjonelle havfiskefartøy reguleres med fartøyskvoter, og at fartøy med kvotefaktor 1,0 får en fartøyskvote på 304 tonn torsk.

5.4.2 Forslag til regulering av lukket gruppe

Gruppekvote for konvensjonelle kystfartøy blir på 190 855 tonn. Fiskeridirektøren foreslår at lukket gruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 170 052 tonn, og det vil si 89,1 %. Etter en avsetning på 17 200 tonn til ferskfiskordning, blir lukket gruppes disponible kvote 152 852 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 170 052 tonn torsk. Herav avsettes 17 200 tonn til en ferskfiskordning.

Fiskeridirektøren foreslår at vi benytter Finnmarksmodellen med gruppeinndeling i fire reguleringsgrupper etter hjemmelslengde som vist i tabell 15. Gruppekvotene følger Norges Fiskarlags vedtak fra 2007.

Dette innebærer følgende gruppeandeler og gruppekvoter for 2018:

Tabell 15: Gruppeinndeling og gruppekvoter i 2018 (tonn)

Lengdegrupper	Gruppekvote	Andel
Under 11 meter hjemmelslengde*	42 264	27,65 %
11 - 14,9 meter hjemmelslengde*	40 597	26,56 %
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	41 943	27,44 %
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	28 048	18,35 %
Totalt	152 852	100,00 %

*Gruppekvotene påplusses med 2 230 tonn og 3 032 tonn før fordeling på fartøynivå, jf. diskusjon i punkt 3.2.4 og rekrutteringskvoter

Gruppekvotene må justeres for eventuelt over- eller underfiske av 2017-kvoten. Det er utarbeidet prognoser for forventede overføringer av kvoter, og prognosene går frem av tabell 16.

Tabell 16: Prognose for overføring av kvoter fra 2017 til 2018 (tonn)

Lengdegrupper	Prognose overføring 2017	Prognose gruppekvoter 2018
Under 11 meter hjemmelslengde	4 000	46 264
11 - 14,9 meter hjemmelslengde	1 000	41 597
15 - 20,9 meter hjemmelslengde	500	42 443
21 - 27,9 meter hjemmelslengde	- 1 500	26 548
Totalt	4 000	156 852

5.4.2.1 Overregulering

Deltakelse og utnytting av kvotene i kystflåten er avhengig av hvor god tilgjengeligheten av torsk er i fjorder og kystnære strøk. Det forventes like god tilgjengelighet i 2018 som i de siste

årene. Værforholdene i hovedsesongen har også vesentlig betydning for kvoteutnyttelsen, særlig for de mindre fartøyene.

Fartøygruppen på og over 11 meter hjemmelslengde har benyttet seg av strukturkvoteordningen gjennom flere år. I en strukturtilpasset flåte er behovet for overregulering langt mindre sammenlignet med flåtegrupper som ikke har mulighet for strukturering. Fiskeridirektøren mener derfor at fartøygruppene mellom 11 og 15 meter hjemmelslengde og 21 og 28 meter hjemmelslengde bør reguleres med garanterte kvoter uten overregulering (fartøykvoter). Eventuelle restkvoter kan overføres til neste kvoteår. Erfaringsmessig har fartøygruppen mellom 15 og 21 meter hjemmelslengde hatt en forholdsvis lav kvoteutnyttelse. For å komme noenlunde i mål med gruppekvoten uten et maksimalkvotetillegg som i 2017, anbefaler fiskeridirektøren å legge inn en overregulering på 5 % fra årets begynnelse i 2018. Kvotene vil fortsatt være garanterte (fartøykvoter).

Når det gjelder fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde, er det fremdeles behov for en del overregulering av flere årsaker blant annet:

- Ingen mulighet for strukturering i fartøygruppen
- Variabel deltakelse og kvoteutnyttelse i fartøygruppen

Samtidig ser vi en tendens mot stadig mer effektive fartøy i den minste fartøygruppen, og i kombinasjon med samfiskeordningen må det påregnes høyere kvoteutnyttelse i årene fremover.

Fiskeridirektøren mener at årets overregulering med fartøykvoter, jf. tabell 9, har gitt ro og forutsigbarhet i fisket for den minste kystflåten og anbefaler å videreføre denne. Gitt prognosene i tabell 16, vil gruppekvoten være om lag på samme nivå i 2018 som inneværende år.

Nærings- og fiskeridepartementet innførte ny modell for overregulering i 2017 (tabell 17), og fiskeridirektøren anbefaler å benytte denne i 2018.

Tabell 17: Modeller for overregulering i lukket gruppe 2018

Hjemmelslengde	Største lengde	Overregulering
Under 11 m	Under 11 m	Hel overregulering
	11 - 12,9 m	Halv overregulering
	13 - 14,9 m	Kvart overregulering
	Over 15 m	Ingen overregulering
11 - 14,9 m	Under 11 m	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering
15 - 20,9 m	Under 11 m	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering
21 - 27,9 m	Under 11 m	Hel overregulering
	Over 11 m	Halv overregulering

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe på og over 11 meter hjemmelslengde reguleres med fartøykvoter, gitt prognose i tabell 16, slik som det fremgår av tabell 18.

Tabell 18: Forslag til fartøykvoter lukket gruppe på eller over 11 meter hjemmelslengde i 2018 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøykvote største lengde under 11 meter	Fartøykvote største lengde over 11 meter
11 - 11,9	3,1501	56,5	56,5
12 - 12,9	3,7369	67,0	67,0
13 - 13,9	4,5296	81,2	81,2
14 - 14,9	5,1575	92,4	92,4
15 - 15,9	6,3041	114,4	109,2
16 - 16,9	7,0175	127,3	121,5
17 - 17,9	7,7417	140,5	134,1
18 - 18,9	8,5510	155,2	148,1
19 - 19,9	9,2751	168,3	160,7
20 - 20,9	9,9140	179,9	171,7
21 - 21,9	9,6909	149,5	149,5
22 - 22,9	10,1151	156,1	156,1
23 - 23,9	10,5175	162,3	162,3
24 - 24,9	10,9199	168,5	168,5
25 - 25,9	11,2462	173,5	173,5
26 - 26,9	11,6704	180,1	180,1
27 - 27,9	11,9858	184,9	184,9

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde reguleres med fartøykvoter, gitt prognose i tabell 16, slik som det fremgår av tabell 19.

Tabell 19: Forslag til fartøyskvoter i lukket gruppe under 11 meter hjemmelslengde i 2018 (tonn)

Hjemmelslengde	Kvotefaktor	Fartøyskvote største lengde under 11 m	Fartøyskvote største lengde 11 - 12,9 m	Fartøyskvote største lengde 13 - 14,9 m	Fartøyskvote største lengde over 15 m
under 7 meter	1,2274	28,9	25,9	24,5	23,0
7 - 7,9 m	1,4506	34,2	30,7	28,9	27,1
8 - 8,9 m	1,7244	40,6	36,4	34,4	32,3
9 - 9,9 m	2,1099	49,7	44,6	42,0	39,5
10 - 10,9 m	2,2823	53,8	48,2	45,5	42,7

5.4.3 Samfiske i lukket gruppe

Intensjonen med samfiskeordningen var å legge til rette for å sikre avvikling av fisket og bedre lønnsomhet for de minste fartøyene gjennom økt kvotegrunnlag og bemanning på det enkelte fartøy.

Det har vært en del misnøye med samfiskeordningen i forbindelse med at fartøy med største lengde over 11 meter og stor fangstkapasitet, fisker mye av overreguleringen i fartøygruppen under 11 meter hjemmelslengde ved samfiske med mindre fartøy. Den nye reguleringsmodellen i lukket gruppe har redusert noe av problemstillingen, da overreguleringen trappes ned med fartøyets største lengde, jf. diskusjonen i kapittel 2.3.2.3.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre samfiskeordningen i 2018 i henhold til reguleringen for 2017.

5.4.4 Forslag til regulering av åpen gruppe

Som tidligere skrevet, blir gruppekvoten for konvensjonelle kystfartøy på 190 855 tonn. Fiskeridirektøren foreslår at åpen kystgruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 20 803 tonn, det vil si 10,9 %. Det avsettes 2 100 tonn til en ferskfiskordning, jf. punkt 5.1.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy i åpen gruppe får samme andel som tidligere. Dette utgjør 20 803 tonn torsk. Herav avsettes 2 100 tonn til en ferskfiskordning.

Det ligger an til et overfiske av årets gruppekvote på ca. 4 000 tonn, og overfisket må gå til fratrukk på neste års gruppekvote. Vi viser til tidligere diskusjoner vedrørende fiskepresset i åpen gruppe, jf. kapittel 2.3.2.4.

Fiskeridirektøren anbefaler at neste års overregulering reduseres betraktelig for å unngå en tidlig stopp i fisket på maksimalkvoten og samtidig gi fartøyene mer forutsigbarhet. Gitt en justert forventet gruppekvote på ca. 17 000 tonn i 2018 og en forventet deltakelse på ca. 2 400

fartøy, så kan ikke gjennomsnittsfangsten pr. fartøy overstige 7 tonn i 2018 (inklusive ferskfiskordningen). Dette innebærer en halvering av de garanterte kvotene.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket etter torsk for fartøy i åpen gruppe reguleres med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn på et betydelig lavere nivå sammenlignet med inneværende år fra årets begynnelse. Kvotene fremgår av tabell 20.

Tabell 20: Forslag til kvoter for fartøy i åpen gruppe 2018 (tonn)

Fartøylengde	Kvotefaktor	Maksimalkvoter	Herav garantert
Under 8 m	1,0	12	6
8 – 9,99 m	1,4	17	8
Over 10 m	1,6	19	10

Fiskeridirektøren viser videre til den lave kvoteutnyttelsen av hyse- og seikvotene i åpen gruppe, og oppfordrer fartøy i åpen gruppe om å fiske på andre hvitfiskarter for å få til en bedre samlet verdiskaping i 2018.

5.5 REGULERING AV DISTRIKTSKVOTE

Nærings- og fiskeridepartementet har besluttet at det skal innføres en distriktskvoteordning fra og med 2018. Det avsettes 3 000 tonn til ordningen pr. år. Departementet har bedt reguleringsmøtet drøfte detaljer rundt ordningen, herunder oppstartdato, hvilke fartøy som kan fiske distriktskvoten, påmeldingsordning mv.

Fiskeridirektoratet anbefaler å utarbeide en enklest mulig regulering av distriktskvoteordningen. Siden ordningen i utgangspunktet bare skal vare i to år, bør reguleringen utformes slik at det må investeres minst mulig i nye administrative systemer og IT-systemer.

Fiskeridirektoratet anbefaler en variant av bonuskvoteordningen som ble brukt for havfiskeflåten i årene 2012 og 2013. Dette betinger at det må føres egne landings- og sluttsedler når det fiskes torsk innenfor distriktskvoten. Fangst av andre arter som for eksempel hyse og sei må føres på fartøyets ordinære kvoter. Fordelen ved en slik løsning, er at det vil være enkelt å drive kvotekontroll og oppfølging av fisket innenfor ordningen underveis.

5.5.1 Deltakelse i distriktskvoteordningen

Nærings- og fiskeridepartementet har i utgangspunktet foreslått at bare fartøy i lukket gruppe skal kunne delta i ordningen. Nærings- og fiskeridepartementet har likevel bedt reguleringsmøtet drøfte hvorvidt fartøy i åpen gruppe også bør få delta i ordningen ved siden av fartøy i lukket gruppe. Departementet mener det bør settes en skjæringsdato for hvem i åpen gruppe som kan delta.

Fiskeridirektoratet anbefalte i høringen tidligere i år at åpen gruppe skulle holdes utenfor ordningen. Bakgrunnen for at Fiskeridirektoratet anbefaler at åpen gruppe holdes utenfor ordningen, er at det kan bli vanskelig å håndtere nok et kvoteelement for både regulerings- og kontrollmyndighetene for denne fartøygruppen som allerede fisker torsk innenfor flere kvoteordninger (ordinære kvoter, ferskfiskordning, kystfiskekvote og bonusordning for levende lagring). Dersom det imidlertid innføres krav om egen sluttseddelføring for torskefangster fisket innenfor distriktskvoten, er det mulig å drive kvotekontroll og oppfølging av fisket på ordningen også i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvorvidt fartøy fra åpen gruppe skal få delta i en distriktskvoteordning ved siden av fartøy i lukket gruppe.

5.5.2 Påmelding og oppstartdato i distriktskvoteordningen

Fiskeridirektoratet anbefaler en påmeldingsordning for de fartøy som skal delta i distriktskvoteordningen. Dersom fisket innenfor distriktskvoteordningen starter opp etter hovedsesongen for eksempel 1. mai, må fartøyene melde seg på hos Fiskeridirektoratet innen 15. april. Basert på antall fartøy som melder seg på ordningen, fastsetter Fiskeridirektoratet maksimalkvoter på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår at fisket innenfor distriktskvoteordningen starter 1. mai 2018.

Fiskeridirektøren anbefaler en påmeldingsordning for fartøy som skal delta, og at påmeldingsfrist settes til 15. april 2018.

Fiskeridirektoratet mener at fisket innenfor ordningen bør stoppes/refordeles dersom fisketakt blir høyere/lavere enn forventet. For å avvikle fisket på en hensiktsmessig måte, bør det innføres en skjæringsdato slik at bare fartøy som har vært aktive i ordningen får delta videre. Fartøy som ikke har fisket på ordningen innen for eksempel 15. september, utestenges ut kvoteåret. Det kan da eventuelt refores til gjenstående fartøy, slik at man i størst mulig grad får utnyttet distriktskvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy som ikke har fisket på distriktskvoten innen 15. september, mister retten til å delta i distriktskvoteordningen ut kvoteåret.

5.5.3 Krav til foredling og føring av landings- og sluttseddel

Distriktskvoteordningen skal gjelde for fiskeforedlingsbedrifter i Gamvik og Lebesby kommuner. Foredlingsanlegg i de to kommunene som kan benytte seg av distriktskvote, må være godkjent etter Mattilsynets produksjonskoder:

PP – foredling fiskevarer
 PP-ST – foredling tørrfisk
 PP-SA – foredling saltfisk
 PP-KL – foredling klippfisk
 FFPP-P – bearbeiding ferske fiskevarer

Foredlingsanlegg som benytter seg av distriktskvote må drive foredling som bidrar til arbeidsplasser på land. Fisk landet under distriktskvoteordningen kan ikke sendes videre fra mottaker uten videreforedling. Det skal være vilkår om at bedriftene er godkjent av Norges Råfisklag som førstehåndskjøpere.

Fiskeridirektoratet mener at det er en forutsetning at det skrives egne landings-/sluttsedler for fangst som skal fiskes innenfor distriktskvoteordningen dersom kvotekontroll skal kunne gjennomføres.

Fiskeridirektøren tilrår at det stilles som vilkår at kvotetype «distriktskvote» føres på landing-/sluttseddel for at fartøyets fangst skal kunne føres på avsetningen til distriktskvote.

5.5.4 Maksimalkvoter

Fiskeridirektoratet er usikker på hvorvidt vi bør anbefale lik maksimalkvote for alle påmeldte fartøy, eller om maksimalkvotene bør differensieres. Dersom fartøyene skal tildeles ulike maksimalkvoter, anbefales at inndelingen følger etablert reguleringsmodell i lukket gruppe og at det velges en enkel modell. En modell for maksimalkvoter i lukket gruppe kan være:

Tabell 21: Eksempel på maksimalkvoter innenfor distriktskvoteordningen (tonn)

Hjemmels- lengde	Maksimalkvote*	Kvotefaktor
under 11 meter	20 tonn	1,0
11 - 14,9	28 tonn	1,4
15 – 20,9	36 tonn	1,8
21 – 27,9	44 tonn	2,2

*Valget av nivået på maksimalkvotene er for å illustrere modellen og må endelig fastsettes når påmelding til ordningen er klar

Dersom fartøy i åpen gruppe får delta i distriktskvoteordningen, anbefales det at fartøy i åpen gruppe får halvparten av kvoten til fartøy under 11 meter hjemmelslengde i lukket gruppe.

Fiskeridirektøren ber reguleringsmøtet diskutere hvorvidt fisket innenfor en distriktskvoteordning bør reguleres med differensierte maksimalkvoter og nivået på disse.

5.5.5 Forholdet til andre kvoteordninger og bonusordninger

Fiskeridirektoratet vurderer det slik at fartøy som skal fiske innenfor distriktskvoteordningen, ikke kan fiske på andre bonusordninger samtidig (ferskfiskordning og bonusordning levende lagring). Det er urimelig med kvotebonus og ekstrakvote for samme fangst. Videre vil kvotekontroll og kvoteavregning på gruppenivå bli nærmest umulig å gjennomføre dersom bonusordninger og distriktskvote anvendes på samme fangst.

Fiskeridirektøren tilrår at fartøy som fisker innenfor distriktskvoteordningen ikke kan fiske innenfor andre bonusordninger eller spesialordninger samtidig.

6 UNGDOMSFISKEORDNINGEN

Ungdomsfiskeordningen gir ungdom mellom 12 og 25 år adgang til å drive fiske i sommerferien. For 2010 ble ordningen utvidet fra å omfatte fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N til å omfatte hele landet og de fiskerier som omfattes av forskrift av 27. november 2009 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2010. Ordningen ble videreført i årene etter.

I 2017 er det avsatt 7 000 tonn torsk til dekning av ungdoms- og rekreasjonsfisket. Avsetningen ble gjort før fordeling av den nasjonale kvoten på trål og konvensjonelle redskap. Tabell 22 viser antall fiskere som har deltatt i ungdomsfiskeordningen og levert fangst til Norges Råfisklag de siste årene.

Tabell 22: Antall deltakere og fangst (tonn) i ungdomsfiskeordningen i årene 2007 til 2017

År	Antall fiskere	Torsk	Hyse	Sei	Annet	Total fangst
2007	221	120	21	57	21	219
2008	292	223	31	50	33	337
2009	80	57	2	24	6	89
2010	144	128	9	54	26	218
2011	168	158	15	37	26	235
2012	181	127	13	71	31	242
2013	132	73	12	34	19	139
2014	84	48	8	19	16	91
2015	83	29	3	33	25	90
2016	99	37	2	20	23	82
2017	108	31	1	38	31	101

Kilde: Norges Råfisklag pr. 26. oktober 2017

Fiskeridirektøren legger til grunn at ungdomsfiskeordningen videreføres i 2018.

7 BIFANGST TIL FARTØY SOM IKKE KAN DELTA I LUKKET ELLER ÅPEN GRUPPE

I utgangspunktet er det et vilkår for å delta i åpen gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62°N at fartøyet har en største lengde under 11 meter. Fartøy som ikke fyller vilkårene for å delta i åpen gruppe, og som heller ikke kan delta i lukket kystgruppe, kan ved fiske etter andre arter ha inntil 10 % bifangst til sammen av torsk, hyse og sei ved landing. Samlet torskefangst må i løpet av året ikke overstige 2 tonn.

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av bifangstreguleringen for fartøy som ikke kan delta i åpen eller lukket gruppe.

8 REDSKAPSFLEKSIBILITET KONVENSJONELLE HAVFISKEFARTØY

Fiskebåt har bedt om at begrensningen i å bruke snurrevad ved fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N for konvensjonelle havfiskefartøy med lasterom over 500 m³ oppheves. Dette forutsetter endringer i konsesjonsregelverket.

Havforskningsinstituttet har i uttalelse av 4. september 2017 bemerket at en slik opphevelse vil føre til endret beskatningsmønster for disse artene. Havforskningsinstituttets uttalelse er vedlagt saksdokumentet. For eksempel er gjennomsnittsvekten på sei nord for 62°N cirka 3,6 ganger høyere når fisken fiskes med garn enn når den fiskes med snurrevad. En omlegging fra garn til snurrevad vil lett kunne føre til endret fiskemønster, herunder med større uttak av mindre fisk, lavere rekruttering til gytebestanden, og reduserte kvoter på sikt.

Fiskebåt har foreslått at fisket med snurrevad gjøres med kvadratiske masker for å imøtegå disse problemene. Havforskningsinstituttet har fremholdt at et eventuelt fiske med kvadratiske masker bare bør tillates etter at det er dokumentert at dette ikke fører til økt uttak av umoden fisk.

Etter Fiskeridirektoratets syn er det ikke tungtveiende grunner som taler mot at det tillates fiske med snurrevad etter torsk, hyse og sei for fartøy med lasterom over 500 m³. De tilgjengelige kvotene av disse artene utnyttes imidlertid allerede innenfor gjeldende regulering. Hvis det tillates mer effektive redskap, vil også fangstkapasiteten for enkeltfartøy øke. Dette kan reise fordelingsspørsmål. Overgang til snurrevad vil utfordre utnyttelsen av lange-/brosmeressursene.

Fiskeridirektøren ber om synspunkt på anmodningen fra Fiskebåt.

9 KYSTTORSK

Det er utarbeidet en gjenoppbyggingsplan for kysttorsk nord for 62°N. Det internasjonale råd for havforskning (ICES) har vurdert gjenoppbyggingsplanen til å være i tråd med en føre-var tilnærming, forutsatt at den følges opp med nødvendige tiltak.

Gjenoppbyggingsplanen fastsetter et mål om å gjenoppbygge kysttorskbestandene nord for 62°N til fullt reproduksjonspotensiale, og samtidig oppnå tilfredsstillende vern av lokale bestandskomponenter. Inntil det foreligger en bestandsberegning som aksepteres av ICES og et vitenskapelig råd for hvor stor gytebestand som gir fullt reproduksjonspotensiale, skal bestanden betraktes som gjenoppbygget når toktindeksen for gytebestand i to etterfølgende år ligger over 60 000 tonn. Så lenge toktindeksen for gytebestand ikke øker, skal reguleringene sikte mot å redusere fiskedødeligheten med minst 15 % per år relativt til 2009-nivået.

Gytebestanden av kysttorsk måles ved gjennomføringen av Havforskningsinstituttets høsttokt, og resultatene fra årets tokt vil formodentlig være klare i begynnelsen av desember. Det bør påpekes at de akustiske resultatene fra toktet er fastlagt med en nokså høy grad av usikkerhet.

Gytebestanden etter toktindeksen i 2010 viste en nedgang i forhold til 2009, noe som innebar at reguleringen skulle ta sikte på en nedgang i fiskedødeligheten på 15 % i 2011. Toktet i 2011 viste en høyere gytebestand enn i 2010, og åpnet derfor for en videreføring av tilsiktet dødelighetsnivå for 2011. I 2012 viste toktet igjen en nedgang i gytebestanden i forhold til foregående år, og dette tilsa reduksjon av fiskedødeligheten på 30 % i 2013 sammenlignet 2009-nivået. I 2013 og 2014 viste toktet en økning i gytebestanden, mens en nedgang i 2015 tilsa en reduksjon av fiskedødeligheten i 2016 på 45 %. Toktindeksen gikk opp igjen i 2016. Dersom høsttoktet inneværende år registrerer nedgang, skal fiskedødeligheten i 2018 reduseres med 60 % i forhold til 2009.

Gjenoppbyggingsplanens mål om redusert fiskedødelighet er ikke oppnådd. Estimert samlet kommersiell fangst av kysttorsk i 2015 var høy, nesten 60 % over fangsten i 2009. Dette synes i hovedsak å være en følge av relativt store fangster før skreiinsiget i begynnelsen av året av kysttorsk som beitet på sild utenfor Troms og nordlige Nordland. Samme tendens gjorde seg gjeldende i januar 2016. De kommersielle landingene av kysttorsk er for 2016 estimert til å være 44 610 tonn. Dette er det høyeste nivået siden 1998.

Nærings- og fiskeridepartementet har i år fastsatt en del endringer for fisket innenfor fjordlinjene, slik som redskapsbegrensninger i autolinefisket og justeringer/utvidelser av enkelte fjordlinjer. De nye reglene vil imidlertid ikke bidra noe nevneverdig til å redusere uttaket av kysttorsk. Dersom fiskedødeligheten skal ned på det nivået gjenoppbyggingsplanen forutsetter, vil det kreve atskillig strengere tiltak enn det som følger av gjeldende regulering.